

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/20/1893

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksioon
Otsuse tegemise aeg ja koht	06.07.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	14.05.2020
Teabevaldaja	Viru Vangla aadress: Ülesõidu 1, 41536 Jõhvi e-posti aadress: viruv.info@just.ee
Vaide esitaja	xxx aadress: xxx

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) **jätta vaie rahuldamata;**
- 2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspeksioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 26.04.2020 esitas vaide esitaja Justiitsministeeriumile teabenõude, milles palus väljastada koopia Justiitsministeeriumi 15.03.2020. a korraldusest, mille alusel kuulutati vanglates välja eriolukord ja piirati kinnipeetavate liikumisi.
2. 11.05.2020 keeldus Justiitsministeerium teabenõude täitmisest põhjendusega, et korraldusele on avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p-de 6² ja 9 alusel kehtestatud juurdepääsupiirang.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Esitasin Justiitsministeeriumile 26.04.2020 teabenõude, milles soovisin koopiat Justiitsministeeriumi 15.03.2020. a korraldusest, millele tuginedes koostas Viru Vangla direktor käskkirjad (17.03.2020 nr 1-1/45; 19.03.2020 nr 1-1/46; 30.03.2020 nr 1-1/49; 13.04.2020 1-1/52) ja piiras kinnipeetavate (s.h minu) jalutamist ning õigusaktidega tutvumist. 11.05.2020 koostas Justiitsministeerium vastuse nr 11-7/2945-2, mille kohaselt on soovitud teave asutusesiseseks kasutamiseks ning ei loo ühtegi õigust ega kohustust. Mina leian, et teave tuleb väljastada, sest selle

alusel piirati minu õiguseid (jalutamine- VangS § 55 lg 2; õigusaktidega tutvumine – VangS § 31¹), mida seadusest tulenevalt piirata ei saa. Soovin, et teeksite Justiitsministeeriumile ettekirjutuse seadusliku olukorra taastamiseks, et saaksin soovitud teabe. Kinnitan, et vaieldavas asjas ei ole jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlust.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite järelepärimise seoses xxx vaidega, mille kohaselt keeldus Justiitsministeerium 15.03.2020. a korralduse väljastamisest, kuna tegemist on asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabega. Palute põhjendada, miks on korraldusele kehtestatud juurdepääsupiirangud ning soovite teada, kas need kehtivad kogu dokumendile või osaliselt.

Selgitame, et xxx poolt soovitud korraldusele on juurdepääsupiirangud kehtestatud kogu dokumendi ulatuses ning seetõttu ei olnud võimalik teavet teabenõudjale ka osaliselt väljastada. AvTS § 35 lg 1 p 6² kohaselt tunnistatakse teave riigikaitseülesannete täitmiseks ja hädaolukorra tagajärgede leevendamiseks vajaliku varu suuruse ja vahendite koguse kohta ning selle kasutusele võtmise ulatuse ja tingimuste kohta asutusesiseseks kasutamiseks. Korralduses sisaldub teave selle kohta, kuidas ja mis tingimused kasutavad vanglad neile ette nähtud isikukaitsevahendeid. Seda infot võib olla võimalik ära kasutada pahatahtlikel eesmärkidel, sh nt protesti märgiks piirangute ajal vanglaametnike ülesannete täitmise takistamiseks. See võib tähendada (nt pahatahtliku kontakti korral) isikukaitsevahendite kulu suurenemist. AvTS § 35 lg 1 p 9 kohaselt tunnistatakse asutusesiseseks kasutamiseks teave turvasüsteemide, turvaorganisatsiooni või turvameetmete kirjelduse kohta. Korralduses sisaldub teavet eriolukorras rakendatavate turvameetmete ja -taktika kohta, mille kaebajale väljastamine võiks anda võimaluse teabega manipuleerida ja seda enda tarbeks pahatahtlikel eesmärkidel ära kasutada. Nt on korralduses teavet selle kohta, kuidas tuleb toimida nakkushaige või nakkuskahtlusega vangiga. Korralduses sisaldub teavet ka selle kohta, millised tegevused vangidega on viidud miinimumini. Kui vangile on teada, millal ja kuidas korraldatakse vajadusel isikute isoleerimine ja liikumine vanglas, samuti arvestades seda, et vanglas koha peal olev isikkoosseis on vähendatud, siis võib olla võimalik nt valeinfot edastades, haigussümptomite simuleerimise kaudu või muul viisil hakata takistama vanglateenistuse tööd. Kõike seda võidakse teha nii eesmärgiga saada liikuda väljaspool kambrit, eesmärgiga saavutada enda teise kambrisse paigutamine, kui ka vanglateenistuse suhtes negatiivse meelestatuse näitamiseks.

Täiendavalt märgime, et eeltoodud põhjendusi kehtestatud juurdepääsupiirangute vajalikkuse kohta on kaalukaks pidanud ka Tartu Ringkonnakohus oma 8. juuni 2020. a määruses haldusasjas nr 3-20-528, mis jõustus 26.06.2020. Selgitame, et tegemist oli esialgse õiguskaitse taotluse menetlusega seoses Tartu Vangla direktori 18.03.2020. a käskkirjaga nr 1-1/54, millega kehtestati kinnipeetavatele täiendavaid piiranguid tingituna COVID-19 haigust põhjustanud viiruse pandeemilisest levikust ja riigis kehtestatud eriolukorrast. Nimetatud käskkirjas oli viidatud Justiitsministeeriumi korraldusele, kuid korraldus ise ei loonud vangidele vahetult ühtegi õigust ega kohustust. Ringkonnakohus rahuldab Tartu Vangla taotluse ja tunnistab menetluse Justiitsministeeriumi 15.03.2020. a korralduse nr 7 osas kinniseks ning keelas taotlejal ja kolmandatel isikutel dokumendiga tutvuda. Selgitame, et vanglates koroonaviiruse leviku tõkestamiseks vajalike meetmete kohaldamiseks andis Justiitsministeerium vanglatele ridamisi korraldusi. Alus selleks tuleneb VangS § 111 lõikest 3 ning selle alusel kehtestatud justiitsministri 04.08.2008. a määruse nr 41 „Vanglaametnikule või muule vanglatöötajale Justiitsministeeriumi ametniku poolt korralduste andmise ja vanglas teenistusülesannete täitmise kord“ § 2 lg 2 p-st 3. Vaidlusalune Justiitsministeeriumi 15.03.2020. a korraldus nr 7 on vanglate direktoritele edastatud Justiitsministeeriumi vanglate osakonna karistuse täideviimise talituse juhataja poolt 15.03.2020 e-kirjaga.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites.

Tulenevalt AvTS § 23 lg 1 punktist 1 keeldub teabevaldaja teabenõude täitmisest, kui taotletava
2 (3)

teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud ja teabenõudjal ei ole taotletavale teabele juurdepääsuõigust. AvTS § 35 lg 1 punkti 9 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teabe turvasüsteemide, turvaorganisatsiooni või turvameetmete kirjelduse kohta. AvTS § 35 lg 1 punkti 6² kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teabe riigikaitseülesannete täitmiseks ja hädaolukorra tagajärgede leevendamiseks vajaliku varu suuruse ja vahendite koguse kohta ning selle kasutusele võtmise ulatuse ja tingimuste kohta.

Seda, miks ei ole võimalik soovitud korraldust väljastada, on Justiitsministeerium käesolevas vaideotsuses ka selgitanud.

Tuginedes eeltoodule leian, et teabenõudes küsitud teabe väljastamata jätmine on põhjendatud ning teabevaldaja ei ole rikkunud teabe väljastamata jätmisel seadust, mistõttu jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

vaneminspektor
peadirektori volitusel